

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

О. Б. Жильцов
“ 04 ” 09 20 17 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Хоровий клас

галузь знань – 0202 «Мистецтво»

напрямок підготовки – 6.020204 «Музичне мистецтво»

освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр

термін навчання: 2 роки

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний номер: 0043551
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
№ 1493/17
Рисеня
(прізвище, ініціали)
» 20 17 р.

А. О. Таранник

Робоча програма «Хоровий клас» для студентів галузі знань 0202 «Мистецтво», напрямку підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво», освітньо-кваліфікаційного рівня – бакалавр

Розробник:

Заверуха Олена Леонідівна – доцент кафедри академічного та естрадного вокалу

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу Інституту мистецтв.

Протокол від «06» вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри

академічного та естрадного вокалу _____ Ю. В. Мережко

© Заверуха О.Л., 2017 р.
© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017 р.

ЗМІСТ:

Пояснювальна записка	4
Програмні вимоги	8
Структура програми навчальної дисципліни	10
I. Опис предмета навчальної дисципліни	10
II. Тематичний план навчальної дисципліни	11
III. Програма	12
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Хоровий клас»	14
V. Карта самостійної роботи	15
VI. Система поточного та підсумкового контролю	16
VII. Рекомендований репертуар для хору	20
VIII. Рекомендована література	21
<i>Основна</i>	21
<i>Додаткова</i>	22

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча програма навчального предмету «Хоровий клас» розроблена секцією хорового диригування кафедри академічного та естрадного вокалу Київського університету імені Бориса Грінченка на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану денної форми навчання. Програма розроблена з урахуванням вимог до додаткової програми в галузі музичного виконавства, входить у систему спеціальних навчальних предметів музичної спрямованості, яка створена з метою художньо-естетичного розвитку студентів вищих навчальних закладів, задля реалізації їх творчих можливостей та потреб, прояву музичних даних.

Метою курсу «Хоровий клас» є забезпечення студентів комплексом теоретичних знань, формування вмінь та навичок вокально-хорової підготовки, необхідних для професійної педагогічної діяльності вчителя музики та хормейстерської діяльності.

Вивчення курсу сприяє систематичному осягненню історії хорового мистецтва, української та зарубіжної хорової літератури як вагової складової національної і світової художньої культури. У хоровому класі синтезуються та узагальнюються набуті знання студентів з суміжних наук: загального музикознавства, педагогіки, психології, естетики. Комплексно застосовуються і закріплюються уміння і навички з диригування, хорознавства, методики роботи з хором, постановки голосу, музично-теоретичних дисциплін, гри на музичному інструменті тощо.

Набуті знання з суміжних областей педагогіки, теорії та історії дають змогу досягти єдності у формуванні високих професійних якостей хормейстера.

Завдання курсу «Хоровий клас» передбачає:

- розширення уявлення про предмет «Хоровий клас», його співвідношення з іншими дисциплінами та практикумами циклу фахових дисциплін;
- виховання художнього смаку, практичних навиків свідомого виконання хорових творів;
- розширення музичного кругозору шляхом практичного вивчення найкращих зразків вітчизняної та зарубіжної класики, творів сучасних композиторів;
- вивчення та виконання хорових творів різнохарактерних за змістом, жанром та стилем, які сприяють оволодінню вокально-хоровими та художньо-виконавськими навичками;

- засвоєння методів практичної роботи з хоровим колективом над елементами вокально-хорової звучності;
- опанування основними принципами та методами самостійної роботи над хоровими творами;
- підготовка студентів до державного екзамену з диригування хором.

Студент має знати:

- основні етапи становлення та розвитку хорового мистецтва;
- стилістичні особливості хорового мистецтва різних епох та культур;
- основні практичні положення у сфері оволодіння вокально-хоровими виконавськими навичками;
- технологію вокально-хорової роботи з колективом: форму, зміст, методику навчання співаків хору;
- принципи організації хорового колективу;
- особливості хорової роботи у школі з урахуванням вікових, психофізіологічних, фізіологічних властивостей;
- методологію керування хором, технологію та засоби хорової роботи;
- принципи виконавської діяльності хору: формування репертуару, роботу над художньо-виразним виконанням, концертної діяльності хору;
- музичний матеріал курсу.

Уміти:

- розрізняти основні стилістичні особливості західної, української та російської хорової музики;
- аналізувати учбовий матеріал курсу;
- володіти вокально-хоровими навичками, необхідними для співу в хоровому колективі;
- застосовувати елементи вокальної техніки епохи бароко, класицизму, романтизму, сучасної хорової музики;
- використовувати різноманітні форми і методи роботи, які необхідні для практичних занять з хором;
- володіти засобами виконавської виразності: якістю звучання, звуковисотним інтонуванням, темпоритмом, динамікою, тембром, артикуляцією, фразуванням;

Мати навички:

- застосування отриманих знань і вокально-технічних навичок у практичній професійній діяльності;
- удосконалення навиків співу хорових творів без супроводу, багатоголосних творів у гармонічному та поліфонічному викладі;
- самостійної роботи над учбовим репертуаром;

- роботи над вокальними вправами як основи формування вокально-хорової техніки співаків хору;
- роботи над елементами вокально-хорової звучності;
- виховання тембро-образного мислення у процесі занять у хоровому класі;
- роботи над українським, латинським, англійським, старослов'янським алфавітами у хоровому співі (особливості читання окремих літер і буквосполучень, довгота та короткість голосних, правила наголошування);
- застосування основних принципів репетиційно-виконавського процесу;
- обґрунтування диригентсько-виконавської інтерпретації.

Програмні результати навчання:

- володіння академічною манерою співу, емоційним і тембровим забарвленням звуку, виразною мімікою, артистичністю;
- використання професійних знань, вмінь та навичок у роботі з хором;
- володіння технікою диригування;
- знання принципів формування репертуару в академічному хорі;
- знання організаційних вимог створення хорового колективу;
- знання особливостей концертно-виконавської діяльності.

В процесі вивчення дисципліни «Хоровий клас» у студентів мають бути сформовані такі **фахові компетенції**:

- володіти вокально-хоровою технікою співу;
- знати методи роботи з хором;
- застосовувати інформаційні джерела та педагогічні методи у процесі роботи з хором.

Предметні (вузько-профільні) компетенції:

- знання жанрово-стильових особливостей музики;
- володіння вокально-хоровими навиками співу, емоційним звуковідтворенням, артистичністю;
- володіння основними прийомами хорового диригування;
- здатність працювати над елементами хорової звучності в процесі роботи над твором;
- здатність до самостійного аналізу хорової партитури, визначення хорових труднощів та вміння їх подолання;
- вміння аналізувати хорове звучання та якість виконання;
- створення цілісності художнього образу твору;
- розкриття художньої інтерпретації хорового твору;
- здатність до виразного виконання хорових творів на державному іспиті;

- здатність до прояву диригентської волі та самовираження під час державного іспиту та концертних виступів;
- готовність до психофізіологічного володіння собою під час державного іспиту та концертних виступів.

Хоровий клас та практика роботи з хором» – обов'язковий предмет галузі «Музичне мистецтво». Навчальна дисципліна складається з 2-х академічних годин з певними етапами репетиційного процесу:

- попереднього етапу, спрямованого на організаційну роботу колективу (оголошення творів, над якими диригент працюватиме на репетиції, творчі заходи тощо);
- розспівування хору, як необхідного етапу набуття та засвоєння вокально-хорових, слухових навиків, прийомів, засобів і методів співу;
- основної репетиції – розучування твору з хором, вдосконалення та закріплення вивченого матеріалу, повторення вивчених творів, практичної роботи студентів з хором.

На практичних заняттях диригентом застосовуються два методи розучування хорових творів: з окремими хоровими партіями (розвідні репетиції) та загальнохорових заняттях (зведені репетиції). Розвідні репетиції дозволяють прискорити етап технічного оволодіння музичним текстом, роботи над унісоном хорових партій, єдиної манери звуковидобування, ансамблем, нюансуванням тощо. На загальнохорових заняттях доцільно чергувати розучування твору шляхом поєднання прийомів роботи всього хору з виконанням мелодії кожної окремої хорової партії. До проведення розвідних репетицій долучаються студенти випускового курсу.

Підбір репертуару керівником колективу має певні виховні завдання, враховуючи можливості колективу і подальшу перспективу розвитку студентів. У підборі музично-хорового репертуару диригентом враховується специфіка та рівень хору, програма тематичних концертів, проєктів і державного іспиту. Хоровий репертуар спрямований на розширення музично-художнього кругозору студентів, налічуючи твори українських і зарубіжних композиторів від епохи Бароко до сучасних зразків. Хоровий репертуар включає вивчення двох видів творів: *a cappella* та композицій з супроводом різних за жанрово-стильовим контекстом.

Під час підготовки до державного екзамену керівником хору та викладачами з хорового диригування узгоджуються обрані студентами два твори різних за характером, жанром та стилем. Регламентований час роботи з хором студентом над творами триває 20-25 хвилин.

Основне завдання керівника хору у вихованні студента-хормейстера та майбутнього вчителя музики навчити встановлювати психологічний контакт

з виконавцями, чітко і зрозуміло висловлювати вокально-хорові завдання, виявляючи власні здатності слухати і прогнозувати вокальне звучання, коректувати його. Надзвичайно важливим є розкриття артистичних вмінь студента під час практичної роботи з хором – створення творчої атмосфери в колективі, володіння власним емоційним станом під час спілкування з хором, психологічне налаштування співаків перед виступом, володіння засобами впливу на виконавців.

Програмні вимоги

Програма «Хоровий клас» спрямована на вдосконалення вокальної техніки співу, практичних навиків свідомого виконання хорових творів, звуковисотного інтонування, читання партитури з листа, володіння прийомами диригентської комунікації та набуття студентами професійних знань, умінь і навичок, що необхідні кваліфікованому диригенту-хормейстеру в практичній діяльності з хором, технології керування хором.

Висуваються наступні Програмні вимоги з курсу «Хоровий клас»:

- застосування студентами всіх типів техніки вокального дихання;
- знання механізму співацького звукоутворення, володіння студентами трьома основними видами атаки звуку (твердою, м'якою, придиховою), особливості співацького дихання, згладжування регістрів, тембрів голосів та виконання єдиної манери співу;
- виховання у співаків точного, чистого співацького інтонування, відчуття інтонаційної пам'яті та інтонаційної перспективи між звуками, спів багатоголосних творів у гармонічному й поліфонічному викладі, відхилення в інші тональності;
- виховання правильного співвідношення сили й висоти хорового звучання, врівноваженості всіх компонентів хорового звучання в творах поліфонічного, гармонічного і гомофонно-гармонічного викладу, досягнення необхідного унісону і тембру звучання в творах різних за змістом і художньо-образного характеру;
- усвідомлення специфіки вокально-хорової дикції як засобу донесення до слухачів літературного тексту та ідейного змісту хорового твору, досягненні чіткої вимови тексту в хорових творах, що передбачають різні динамічні відтінки, прискорення та уповільнення темпу, теситурні умови, характеру і змісту твору. Вплив на якість співацької дикції співацького дихання, логічних наголосів, фразування, емоційності виконання;
- робота над звуком, вирішення проблем звуковисотного інтонування, становлення відчуття темпоритму, виразних можливостей динаміки

(співвідношення f , p , агогічних відтінків), розуміння специфіки хорового тембру, функції артикуляції, знання закономірностей вокального фразування.

За час навчання студенти-випускники працюють з хором над творами, що визначені для диригування на державному іспиті.

Програма державного іспиту включає:

1. виконання студентами двох творів – *a cappella* і з музичним супроводом різних за жанром та стилем;
2. практичну роботу з хором над твором, обраним на державному іспиті.

Екзаменаційні вимоги:

- продемонструвати набуті вокально-хорові вміння в процесі диригування програмним твором і навички спілкування з хором: вміло показати вступ кожної партії з ауфтактами, показ штрихів, динамічних відтінків, передача в жесті способу звуковедення, загального темпу і агогічних відхилень від нього.

- образно та виразно продемонструвати спів хорових партій, чистоту інтонування при їх виконанні;

- впевнено володіти прийомами диригентської комунікації у відтворенні засобів хорової виразності та характеру хорового твору;

- засвідчити високий рівень особистої інтерпретації та розкриття художнього змісту твору.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс:	Галузь знань, шифр напрямку підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>9 кредитів</i> Змістові модулі: <i>2 модулі</i> Загальний обсяг дисципліни(години): <i>324годин</i> Фактично виділено: <i>180 годин - 7 семестр</i> <i>180 годин – 8 семестр</i> Тижневих годин: <i>4 години</i>	Галузь знань <i>0202«Мистецтво»</i> Напрямок підготовки <i>6.020204</i> <i>«Музичне мистецтво»</i> Освітній рівень - <i>перший (бакалаврський)</i>	Нормативна Рік підготовки:<i>4</i> Семестр: <i>7-8</i> Аудиторні заняття: <i>92годин, з них:</i> Практична робота: <i>92годин</i> Самостійна робота: <i>180 годин</i> Модульний контроль: <i>16 годин</i> Семестровий контроль: <i>36 годин</i> Вид контролю: <i>екзамен -7 семестр</i> <i>залік - 8 семестр</i>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних Занять	Практичних Занять	Семестровий Контроль	Індивідуальна Робота	Самостійна Робота	МК

Змістовний модуль I

Вокальна робота в хорі

1.	Робота над вокальними навичками, співацькою установкою, диханням, звукоутворенням, високою співацькою позицією, звуковеденням	45	18	18		0	16	2
2.	Робота над співацькою дикцією в хорі в поєднанні із засобами хорової виразності	45	18	18		0	16	2
3.	Робота над елементами хорової звучності (хоровий стрій, ансамбль, нюанси) в хорових творах <i>acappella та з супроводом</i>	45	18	18		0	16	2
4.	Спів багатоголосних творів у гармонічному і поліфонічному викладі	45	18	18		0	16	2
Разом		180	72	72	36	0	64	8

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних Занять	Практичних Занять	Семестровий Контроль	Індивідуальна Робота	Самостійна Робота	МК

Змістовний модуль II

Художньо-виразне виконання хорового твору. Диригентська інтерпретація

1.	Формування музично-образного мислення та розвиток естетичного сприйняття музично-хорового тексту	35	4	4	0	0	29	2
2.	Досягнення виразного виконання музично-хорових засобів (динаміка, нюансування, агогіка, фразування, звуковедення, штрихи, метроритм, темп, тембр) в процесі інтерпретації хорового твору	35	4	4	0	0	29	2
3.	Володіння елементами вокально-хорової техніки як головного завдання художньо-виразного виконання	37	6	6	0	0	29	2
4.	Робота диригента над художньою інтерпретацією хорового твору	37	6	6	0	0	29	2
Разом		144	20	20	0	0	116	8
Разом за I і II семестр		324	92	92	0	0	180	16

Всього: 324 години

III. ПРОГРАМА

Навчальний модуль I

Вокальна робота в хорі

Тематичний модуль 1.1

Робота над вокальними навичками, співацькою установкою, диханням, звукоутворенням, високою співацькою позицією, звуковеденням.

Тематичний модуль 1.2

Робота над співацькою дикцією в хорі в поєднанні із засобами хорової виразності.

Тематичний модуль 1.3

Робота над елементами хорової звучності (хоровий стрій, ансамбль, нюанси) в хорових творах *a cappella* та з супроводом.

Тематичний модуль 1.4

Спів багатоголосних хорових творів у гармонічному та поліфонічному викладі.

Питання для самостійної роботи:

1. Вивчити хорові партії з усвідомленням вокально-хорової техніки.
2. Скласти план розучування хорового твору.
3. Проаналізувати вокальну, інтонаційну, динамічну, ритмічну лінії хорового твору.
4. Опрацювати компоненти хорової звучності в конкретному творі – хорового строю, ансамблю, нюансування.

Література основна: 1.1; 1,2; 1,3; 1,5; 1.6.

Література додаткова: 2,2; 2,4; 2,8; 2,9; 2,11; 2,12; 2.17; 2.19; 2.23.

Навчальний модуль II

Художньо-виразне виконання хорового твору. Диригентська інтерпретація

Тематичний модуль 2.1

Формування музично-образного мислення та розвиток естетичного сприйняття музично-хорового тексту.

Тематичний модуль 2.2

Досягнення виразного виконання музично-хорових засобів (динаміка, нюансування, агогіка, фразування, звуковедення, штрихи, метроритм, темп, тембр) в процесі інтерпретації хорового твору.

Тематичний модуль 2.3

Впевнене володіння елементами вокально-хорової та диригентської техніки як головного завдання художньо-виразного виконання.

Тематичний модуль 2.4

Робота диригента над художньою інтерпретацією хорового твору.

Питання для самостійної роботи:

1. Вивчити хоровий твір із усвідомленням засобів виконавської виразності.
2. Проаналізувати зв'язок музики і слова.
3. Розкрити зміст хорового твору засобами диригентської комунікації.
4. Визначити інтерпретаційний план хорового твору як результату глибокого аналізу творчого задуму композитора.

Література основна: 1,1; 1,2; 1,3; 1,5.

Література додаткова: 2,1; 2,4; 2,5; 2,6; 2,8; 2,9; 2,14; 2,15; 2,17; 2,18; 2,22.

Навчально–методична карта дисципліни «Хоровий клас»

Разом: 324 год., практичні – 136 год., самостійні –136 год., ПМК – 16 год., семестровий контроль – 36 год.

Назва модуля	Змістовний модуль I <i>Вокальна робота в хорі</i>				Змістовний модуль II <i>Художньо-виразне виконання хорового твору. Диригентська інтерпретація</i>			
Кількість балів за модуль	816 балів				790 балів			
Практичні заняття 1+10 балів	Робота над вокальними навичками, співацькою установкою, диханням, звукоутворенням, високою співацькою позицією, звуковеденням,	Робота над співацькою дикцією в хорі в поєднанні із засобами хорової виразності	Робота над елементами хорової звучності (хоровий стрій, ансамбль, нюанси) в хорових творах <i>acappella</i> та з супроводом	Спів багатоголосних творів у гармонічному і поліфонічному викладі	Формування музично-образного мислення та розвиток естетичного сприйняття музично-хорового тексту	Досягнення виразного виконання музично-хорових засобів (динаміка, нюансування, агогіка, фразування, звуковедення, штрихи, метроритм, темп, тембр) в процесі інтерпретації хорового твору	Розуміння особливості хорового тембру у відповідності з музично-образним змістом того чи іншого хорового твору	Впевнене володіння елементами вокально-хорової та диригентської техніки як головного завдання художньо-виразного виконання
	18 години 99 балів	18 години 99 балів	18 години 99 балів	18 години 99 балів	4 години 22 бали	4 години 22 бали	6 годин 33 бали	6 годин 33 бали
Самостійна робота 5 балів за годину	16 годин 80 балів	16 годин 80 балів	16 годин 80 балів	16 годин 80 балів	29годин 145 балів	29 годин 145 балів	29 годин 145 балів	29 годин 145 балів
Види поточного контролю 25 балів	МК (прослуховування) 2години 25 балів	МКР (прослуховування) 2години 25 балів	МК (прослуховування) 2 години 25 балів	МК (прослуховування) 2години 25 балів	МК (прослуховування) 2 години 25 балів	МК (прослуховування) 2 години 25 балів	МК (прослуховування) 2 години 25 балів	МК (прослуховування) 2 години 25 балів
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів) Всього – 816 балів, коефіцієнт – 13,6				Залік Всього – 790 балів, коефіцієнт – 879			

V. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовний модуль I <i>Вокальна робота в хорі</i>					
№	Зміст завдання	Години на виконання за ТП	Література	Академічний Контроль	Бали
1.	Скласти план розучування хорового Твору	16	1,1; 1,2; 1,3 2,1; 2,3; 2,7;	Контрольне Прослуховування	80
2.	Проаналізувати вокальну, інтонаційну, динамічну, ритмічну лінії хорового твору	16	2,7; 2,10; 2,14		80
3.	Опрацювати компоненти хорової звучності в конкретному творі – хоровий стрій, ансамбль, нюансування	16	1,4; 1,5; 2,3; 2,11; 2,16;	Контрольне Прослуховування	80
4.	Вивчити хорові партії з усвідомленням вокально-хорової техніки виконання	16	2,22		80
Всього		64			320

Змістовний модуль II <i>Художньо-виразне виконання хорового твору. Диригентська інтерпретація</i>					
№	Зміст завдання	Години на виконання за ТП	Література	Академічний Контроль	Бали
1.	Проаналізувати зв'язок музики і слова.	29	1,1; 1,3; 1,4 1,5; 2,1; 2,3	Контрольне Прослуховування	145
2.	Розкрити зміст хорового твору засобами диригентської комунікації	29	2,8; 2,9; 2,22.		145
3.	Визначити інтерпретаційний план твору як результату докладного аналізу творчого задуму композитора	29	1,2; 1,6; 2,4; 2,14; 2,15;	Контрольне Прослуховування	145
4.	Написати музично-стильовий аналіз хорового твору	29	2,17; 2,18.		145
Всього		116			580

VI. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Поточний контроль знань з навчальної дисципліни «Хоровий клас» здійснюється за модульно-рейтинговою системою у процесі проведення модульних контролів, перевірки рівня знань, умінь та навичок, що передбачені накопичувальною системою оцінювання кількістю підсумкових балів до 100.

Оцінювання успішності студентів здійснюється відповідно до навчально-методичної карти із зазначеними видами і термінами контролю з урахуванням видів контролю:

• **попередній контроль** полягає у відповідальному ставленні студентів до реалізації та виконання поставлених завдань, що дозволяє попередньо планувати репетиційний процес, забезпечуючи своєчасну підготовку до концертних виступів, запланованих проєктів тощо;

• **поточний контроль** здійснюється під час проведення практичних і самостійних занять, що мають на меті перевірку рівня знань та готовність студента до виконання поставлених професійних завдань (здача хорових партій, що вивчаються у хоровому класі, участь у концертах, творчих заходах);

• **рубіжний контроль** проводиться після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни змістовного модуля, який є необхідним елементом модульно-рейтингової технології навчального процесу та визначається кількістю змістовних модулів протягом навчального семестру;

• **підсумковий контроль** проводиться вкінці навчального року та передбачає виступ на підсумковій атестації.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю VII семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування практичних занять	1	36	36
2.	Робота на практичних заняттях	10	36	360
3.	Самостійна робота	5	64	320
4.	МК	25	4	100

Всього без підсумкового контролю	816
Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнту	13,6
Екзамен	40
Всього з урахуванням коефіцієнта	100

VIII семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування практичних занять	1	10	10
3.	Робота на практичних заняттях	10	10	100
5.	Самостійна робота	5	116	580
6.	МК	25	4	100
Всього рейтингових балів		790		
Всього з урахуванням коефіцієнта		100		
Коефіцієнт		7,9		

Застосовуються наступні методи та форми контролю у процесі оцінювання студентів:

Методи контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, комбіноване опитування, програмоване опитування, практична перевірка.

Методи самоконтролю: самопостереження, самоаналіз, самооцінка.

Форми контролю: контрольне прослуховування, залік.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень володіння вокально-хоровими та художньо-виконавськими навичками співу; прийомами диригентської комунікації; професійним знаннями і практичними вміннями хормейстерської діяльності з можливими, незначними недоліками.

B	82 – 89 Балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань хорових партій, техніки хорового диригування, технологію вокально-хорової роботи з колективом учбового репертуару без суттєвих (грубих) помилок.
C	75 – 81 Балів	Добре – в цілому добрий рівень знань та умінь з незначними інтонаційними недоліками при співі та обґрунтуванні пояснень у роботі з хором.
D	69 – 74 Балів	Задовільно – посередній рівень володіння вокально-хоровою технікою, принципами ансамблевого виконання, значною кількістю недоліків у практичній роботі з хором (не спланованої роботи з хором) достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60 – 68 Балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань та умінь самостійної роботи над учбовим репертуаром, техніки диригування.
FX	35 – 59 Балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань хорових партій, не вміння проведення репетиційного процесу з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1 – 34 Балів	Незадовільний з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань та умінь з володіння вокально-хоровими виконавськими навичками, музичним матеріалом курсу, технологією вокально-хорової роботи з колективом, принципами виконавської діяльності хору, що вимагає повторного вивчення дисципліни.

Семестровий контроль з «Хорового класу» проводиться у вигляді заліку та підсумкової атестації в терміни передбачені навчальним планом.

Останнє заняття кожного семестру – це підсумок знань та навичок, які отримують студенти в межах стобальної шкали. Результати проміжного та підсумкового контролю знань зазначаються у відомості обліку успішності студента, а загальна підсумкова оцінка – в його індивідуальному навчальному плані (ІНПС).

**Розподіл балів, що присвоюються протягом
вивчення дисципліни «Хоровий клас»**

VI семестр

Поточне оцінювання та самостійна робота					ІНДЗ	Кількість балів без Урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
<i>Вокальна робота в хорі</i>										
T1	T2	T3	T4	МК	0	816	13,6	60	40	100
179	179	179	179	100						

VII семестр

Поточне оцінювання та самостійна робота					ІНДЗ	Загальна кількість Балів без урахування	Коефіцієнт	Загальна кількість Балів з урахуванням
<i>Художньо-виразне виконання хорового твору. Диригентська інтерпретація</i>								
T1	T2	T3	T4	МКР	0	790	7,9	100
167	167	178	178	100				

VII. РЕКОМЕНДОВАНИЙ РЕПЕРТУАР ДЛЯ ХОРОВОГО КЛАСУ

Хори а cappella

1. Авдієвський А. «Колискова», «Ой там за лісочком».
2. Березовський М. «Радуйтеся, праведнії» (з Причастних віршів).
3. Брукнер А. «Ave Maria».
4. Вацловас А. «Апој Puseј Dunoјelio», «Cantate Domino».
5. Верді Дж. «Ave Marie»,
6. Гайворонський М., обр. М. Колесси «Ой, у саду»
7. Гайдено І. «Дивна ніч».
8. Герасімчук В. «Вечірня година».
9. Гречанінов О. «После грозы».
10. Дилецький М. «Херувимська пісня».
11. Дичко Л. «Сонячний струм», «Урочиста Літургія» (окремі номери).
12. Кошиць О. «На вулиці скрипка грає».
13. Кравцов Т. «Хорові акварелі» (окремі номери).
14. Лассо О. «Матона», «Солдатская серенада», «Тик – так», «Эхо».
15. Леонтович М. «Літургія Іоанна Златоустого» (окремі номери), «Щедрик».
16. Лисак Г., сл. Т. Шевченка «А мій батько орандар».
17. Лундвік Х. «Verlaine-stamning», «Detforstavaregnet», «Som ett blommande mandeltrad».
18. Парцхаладзе «Джвари», «Озеро».
19. Пашкевич А., сл. М. Негоди, в обробці О. Токар «Степом».
20. Рахмнінов С. «Чоботи», «Всенощное Бдение» (окремі номери).
21. Свірідов Г. «Ладога», «Пушкінський вінок».
22. Станкович Є. хоровий концерт «Цвіт папороті» (окремі номери).
23. Танєєв С. «Вечер», «Восход солнца», «Посмотри, какая мгла».
24. Українська народна пісня «Чом ти не прийшов» в обр. О. Козов'якіна.
25. Українська народна пісня «Ой на горі два дубочки» в обр. О. Чмут.
26. Укр.нар.пісня «Щедрик» в обробці Р. Толмачова.
27. Чесноков П. «Тебе необоримую стену», «Заступнице усердная», «К Богородице прилежно», «Тебе необоримую», «Хвалите имя Господне».
28. Шамо І. «Зимова акварель», «Якби мені достати струн живих».
29. Шведов К. «Тебе поем».
30. Яковчук О. «Бурхлива річка», «Щедрівка».

Хори з супроводом

1. І. Берлін «Puttin' on the Ritz».
2. Бетховен Л. «Missa Solemnis».

3. Бородін О. «Половецька пляска з хором» із оп. «Князь Ігор», «Для берегов отчизны дальней».
4. Бортнянський Д. опери «Алкід», «Сокіл» (вибрані хори).
5. Брігтен Б. «Гімн Діві».
6. Вахнянин А., сл. Т.Шевченка «Садок вишневий коло хати».
7. Верді Дж. хор євреїв з опери «Набуко».
8. Вівальді А.«Magnifikat» (окремі номери).
9. Гайдн Й. цикл «Пори року» (окремі номери), «Нельсон меса» (окремі номери), Меса B-dur(окремі номери), МесаD-dur(окремі номери).
10. Германов О. «Ночь».
11. Гречанинов О. «MissaFestiva» (окремі номери).
12. Гуно Ш.кантата «Галлія» (окремі номери).
13. Керубіні Л. «Реквієм» до-мінор (окремі номери).
14. Ліст Ф. «Missa Solemnis», «Graner Messe».
15. Раттер Дж. «Господь Благословляє», «Gloria», «Реквієм» (окремі номери), «I will sing with the spirit».
16. Россіні «Маленькая месса», «Stabat Mater», «Реквієм» (окремі номери).
17. Свірідов Г. «Курские песни» (окремі номери).
18. Січинський Д.«Дніпро реве»,«Лічу в неволі».
19. Форе Г. «Реквієм» (окремі номери), «CantiquedeJeanRacine».
20. Шуберт Ф. Месси Es-dur , G-dur (окремі номери).

VIII.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1.Основна література:

1. Байда Л.А. Вокально-хорова робота у системі підготовки майбутнього вчителя музики. Київ: УДПУ. 1997. – 69 с. Режим доступу: Бібліотека Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка (1 збірник).
2. Білявський Є. Засвоєння сучасної музичної мови в хорі / Є. Білявський. – К. : Музична Україна,1984. – 40 с. – Режим доступу : Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (1 збірник).
3. Дмитриевский Г. Хороведение и управление хором / Г. Дмитриевский. – М. : Музгиз, 1957. – Изд. 2. – 106 с.[Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.twirpx.com/file/1630463/>.
4. Єгоров О. Теорія і практика роботи з хором / О. Єгоров. – Київ : Образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1961. – 238 с. Режим доступу : Бібліотека Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка (1 збірка).
5. Живов В. Исполнительский анализ хорового произведения / В. Живов. –

М., 1987. – 137 с.[Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.twirpx.com/file/512175/>.

6. Мусин И. Язык дирижерского жеста / И. Мусин. – М. : Музыка, 2006. – 232 с.[Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.choirbgam.by/wp-content/uploads/2011/03/>.

7. Співає «Думка». Хорові твори / Автор-упорядник Савчук Є. – К. : Музична Україна, 2003. – 231 с. – Режим доступу : Музичний фонд НБУВ. – (1000 збірок).

8. Хрестоматія для хорового класу / сост. В. Минин. – Москва : Музыка, 1980. – Вып. 3. – 127 с. Режим доступу : Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (1 збірка).

2. Додаткова література:

1. Александрова Е. Режиссер работает с хором / Е. Александрова. – М.: Культурная Революция, 2013. – 200 с.[Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.tnu.in.ua/study/books/entry-1902114.html>.

2. Виноградов К. Работа над дикцией в хоре / К. Виноградов. – М.: Музыка, 1967. – 103 с.[Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.twirpx.com/file/1703903/>.

3. Дичко Л. Урочиста літургія / Л. Дичко, ред.М. Гобдич– К.: 2002. – 79 с. Режим доступу : Музичний фонд Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського(1збірник).

4. Живов В. Хоровое исполнительство: теория, методика, практика / В. Живов. – М. : «ВЛАДОС», 2003. –272 с.[Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.twirpx.com/file/311075/>.

5. Зиновьева Л. Вокальные задачи аутфакта в хоровом дирижировании / Л. Зиновьева. – СПб.: «Композитор» , 2007. – 152с.[Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.choirbgam.by/wp-content/uploads/2011/03/>.

6. Казачков С. О вокально–хоровой фразировке : беседы в форме рондо / С. Казачков. – Казань : Изд–во Казан. консерватории, 2001. – 48 с.[Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.twirpx.com/file/865280/>.

7. Колесса Н. Основы техники дирижирования / Н. Колесса. – К.: Муз. Україна, 1981 – 208 с.[Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://listid.ru/item/544824.html>.

8. Коломоець О. Хорознавство: навч. посібник / О. Коломоець. – Київ : Либідь, 2001. – 168 с.Режим доступу : Бібліотека Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка(37 збірника).

9. Кузнецов Ю. Практическое хороведение / Ю. Кузнецов. – М. : «Спутник+», 2009. – 362 с.[Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.twirpx.com/file/864204/>.
10. Кузнецов Ю. Экспериментальные исследования эмоциональной выразительности хора / Ю. Кузнецов. – М.: 2007. – 198 с. [Електронний ресурс] : Режим доступу : <https://www.livelib.ru/book/1000434468>.
11. Лаврентьева И. Вокальные формы в курсе анализа музыкальных произведений / И. Лаврентьева. – М. : Музыка, 1978. – 79 с.[Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.twirpx.com/file/1070170/>.
12. Левандо П. Хоровая фактура / П. Левандо. – Л. : Музыка, 1984. – 124 с.– Режим доступу : Бібліотека Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка (4 збірки).
13. Леонтович М. Хорові твори / уклад. М. Вериківський. – Київ : Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури, 1961. – 232 с. Режим доступу : Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (3 збірки).
14. Лисенко М. Хорові твори : та вокальні ансамблі на вірші Т. Шевченка / М. В. Лисенко. – Київ : Музична Україна, 1983. – 135 с.Режим доступу : Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка (6збірки).
15. Михайлов М. Стиль в музыке: Исследование / М. Михайлов. – Л. : Музыка, 1981 – 264 с.[Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.twirpx.com/file/1629760/>.
16. Мусин И. Техника дирижирования / И. Мусин. – Л. : Музыка, 1967. – 352 с.[Електронний ресурс] : Режим доступу : http://www.studmed.ru/musin-i-tehnika-dirizhrovaniya_f1cd57b95d7.html.
17. Пигров К. Руководство хором / К. Пигров. – М. : Музыка, 1964. – 220 с.[Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.choirbgam.by/wp-content/uploads/2011/03/>.
18. Сивизьянов А. Проблема мышечной свободы дирижера хора : начальное обучение / А. Сивизьянов. – Москва : Музыка, 1983. – 55 с. Режим доступу : Бібліотека Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка (5 збірок).
19. Соколов В. Работа с хором: Учебное пособие / ред. В. Панкратова, худож. О. Гребенюк. – Москва : Музыка, 1983. – 2-е изд. – 190 с. Режим доступу : Бібліотека Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка (1 збірка).
20. Співає український народний хор ім. Г. Верьовки / уклад.: А. Авдієвський, З. Гаркуша. – Київ : Музична Україна, 1974. – Вип. 2. – 135 с.

Режим доступу : Бібліотека Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка (2збірки).

21. Стеценко К. Обробки українських народних пісень : для хору без супроводу / К. Г. Стеценко. – Київ : Музична Україна, 1980. – 39 с. Режим доступу : Бібліотека Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка (1 збірка).

22. Хоровая полифония: сборник произведений для хора / сост. К. Дмитриевская. – Москва : Государственное музыкальное издательство, 1960. 160 с. Режим доступу : Бібліотека Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.(1 збірка).

23. Шамина Л. Работа с самодеятельным хоровым коллективом / Л. Шамина. – М. : Музыка, 1983. – 176 с.[Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.twirpx.com/file/237084/>.